

Karol B. JANOWSKI
Profesor zw. dr hab.

WYKAZ
OSIĄGNIĘĆ W PRACY NAUKOWO-BADAWCZEJ

Spis treści:

1. STOPNIE NAUKOWE i TYTUŁ NAUKOWY:	1
2. OGÓŁEM DOROBK:	1
3. MONOGRAFIE: studia i rozprawy:	1
4. PRACE ZBIOROWE (redakcja i opracowanie):	1
5. PODRĘCZNIKI, ENCYKLOPEDIA, SKRYPTY:	2
6. ARTYKUŁY I KOMUNIKATY NAUKOWE (Wybór).....	2
7. INNE OPRAWOWANIA NIE PUBLIKOWANE (Ekspertyzy, referaty na konferencjach, opinie naukowe; wybór).	7
8. OPEIKA NAUKOWA.....	13
9. PRACE POPULARNO-NAUKOWE.....	1.3
10. MIEJSCE W PAMIĘCI WSPÓŁCZESNYCH	13

1. STOPNIE NAUKOWE i TYTUŁ NAUKOWY:

◆ **Mgr historii**, Wydział Filozoficzno-Historyczny Uniwersytetu we Wrocławiu (1966);

◆ **Dr nauk humanistycznych**, Wydział Filozoficzno-Historyczny Uniwersytetu we Wrocławiu (1971);

◆ **Dr hab. n. politycznych**, Wydz. Nauk Społ.-Pol. ANS w Warszawie (1985);

◆ **Profesor nauk humanistycznych, na wniosek Wydz. Nauk Społecznych UW**r. (nominacja Prezydenta RP, styczeń 2001).

◆ **Profesor zwyczajny** (lipiec 2004).

2. OGÓŁEM DOROBK:

8 monografii (z czego 5 po uzyskaniu stopnia dra habilitowanego); redakcja 7 prac zbiorowych (5); 171 artykuły i komunikaty naukowe (139); 116 innych opracowań niepublikowanych - ekspertyzy, opinie naukowe, referaty na konferencjach, recenzje wydawnicze i naukowe (104). Ponadto ok. 80 tekstów publicystycznych.

3. MONOGRAFIE: studia i rozprawy:

◆ Polska Partia Socjalistyczna na Dolnym Śląsku w latach 1945-1948. Wyd. Ossolineum 1978, ss.178 (dwie recenzje).

◆ Czy możliwa jest legalna opozycja polityczna? Dylematy przeobrażeń systemu politycznego w Polsce. Warszawa 1988.

◆ Demokracja socjalistyczna w koncepcjach polityczno-programowych PZPR. Państwowe Wydawnictwo Naukowe 1989, ss. 402 (3 recenzje).

◆ Przeobrażenia polityczne w Polsce (1988-1992). Próba analizy teoriopolitycznej. Kielce 1992, ss. 95 (2 recenzje).

◆ Polska 1980-1981. Od euforii do szoku. Studium historyczno-politologiczne. Toruń 1995, ss. 102 (2 recenzje).

◆ Polska 1981-1989. Między konfrontacją a porozumieniem. Studium historyczno-politologiczne. Warszawa 1996, ss. 170 (2 recenzje).

◆ Polska Rok 1989. W kręgu refleksji nad zmianą polityczną. Kielce 1998, ss. 350 (4 recenzje).

◆ Źródła i przebieg zmiany politycznej w Polsce (1980-1989). Toruń 2003, ss. 464.

◆ Źródła i przebieg zmiany politycznej w Polsce (1980-1989). Wyd. II popraw. Toruń 2004, ss.480.

◆ Kultura polityczna Polaków...Pomiędzy integracją a konfliktem. Warszawa 2020, ss. 322.

4. PRACE ZBIOROWE (redakcja i opracowanie):

- ◆ Świadomość, inicjatywa, dyscyplina społeczna. Warszawa 1979, ss.278.
- ◆ Stan i perspektywy samorządu załóg przedsiębiorstw państwowych. Warszawa 1987, ss.180.
- ◆ Nowa Konstytucja RP - wartości, jednostka, instytucje. Toruń 1991 (II wyd. - 1992, III - 1995), ss.90.
- ◆ Człowiek i jego środowisko w sytuacji przemian ustrojowych. Kielce 1993, ss. 160 (1 recenzja).
- ◆ Transformacja w Europie Środkowo-Wschodniej (ze szczególnym uwzględnieniem Polski). "Kieleckie Studia Społeczne" nr **2/1995**, ss. 150.
- ◆ Transformacja w Europie Środkowo-Wschodniej (ze szczególnym uwzględnieniem Polski). "Kieleckie Studia Społeczne" nr **3/1996** ss. 150.
- ◆ Kultura polityczna Polaków. Przemiany, diagnozy, perspektywy. Toruń 2010, ss. 192.

5. PODRĘCZNIKI, ENCYKLOPEDIE, SKRYPTY:

- ◆ Podstawy nauk politycznych. Materiały pomocnicze do dydaktyki nauk politycznych (współdział w opracowaniu), Wrocław 1972.
- ◆ Kultura polityczna. (W:) Wprowadzenie do nauki o państwie i polityce. Red. B.Szumlik i M.Żmigrodzki (Podręcznik akademicki), UMCS, Lublin 2002, s.237-357.
- ◆ Hasła: *Dominacja polityczna; Eksperyment; Eksplanacja; Filozofia polityki; Hipoteza; Historia polityczna; Pluralizm polityczny.* (W:) Encyklopedia Politologii. T. 1. Teoria Polityki. Red. M.Sokół, M.Żmigrodzki. (Red. naukowy t. 1-4 M.Żmigrodzki). Kraków 1999, ss. 15.
- ◆ Hasła: *Autonomia parlamentu; Ekspertyza; Kompetencja; Obyczaj parlamentarny; Organizacja pozarządowa; Parlament; Preambuła; Program; Społeczeństwo obywatelskie; Wolność zgromadzeń.* (W:) Encyklopedia Politologii. T. 2. Ustroje Państwowe. Red. W.Skrzydło. M.Chmaj. (Red. naukowy t. 1-4 M. Żmigrodzki). Kraków 2000, ss. 22.
- ◆ Hasło: *Rewolucja Październikowa.* (W:) Encyklopedia Politologii. T. 4. Myśl społeczna i ruchy polityczne współczesnego świata. Red. M.Marczewska-Rytko, E. Olszewski. (Red. naukowy t. 1-4 M. Żmigrodzki). Kraków 2000, ss, 3.

6. ARTYKUŁY I KOMUNIKATY NAUKOWE (Wybór)

- ◆ Sprawozdanie z konferencji nt. praktyki i teorii administracji. „Państwo i Prawo” nr 4-5/1969, ss. 901-903.
- ◆ Kształtowanie się jedności ruchu robotniczego na Dolnym Śląsku w latach 1945-1948. (W:) „Nad Odrą i Nysą Łużycką” (red. M. Orzechowski), Ossolineum 1971, ss.143-151.
- ◆ Z działalności Polskiej Partii Socjalistycznej na Dolnym Śląsku w latach 1945-1948. „Klasa robotnicza na Śląsku”, t.I-1975, ss. 363-380.
- ◆ Problemy demokracji socjalistycznej. „Studia Nauk Politycznych” nr 6/1981, ss. 75-96.
- ◆ Dylematy przeobrażeń systemu politycznego w Polsce. „Miesięcznik Literacki” nr 7/1983, ss.102-122.
- ◆ Issues of socialist democracy in Poland. „Polish Political Science” vol.XIII-1983, ss.123-138.
- ◆ Ujmowanie sprzeczności społecznych w myśli politycznej PZPR. „Studia Socjologiczne” nr 3/1984, ss. 21-46.
- ◆ Klasy i warstwy społeczne w myśli politycznej PZPR. „Studia Nauk Politycznych” nr 3/1986, ss. 29-60.
- ◆ Komunikat w dyskusji nt. historii systemu partyjnego w Polsce. „Z pola walki” nr 3/1986, ss.50-53.
- ◆ Koalicyjność w myśli politycznej PZPR. „Zeszyty Historyczno-Polityczne SD” nr 3/1987, ss. 32-44.
- ◆ Ewolucja myśli politycznej PZPR - próba syntezy teoriopolitycznej. Materiały XVII Regionalnej konferencji nauk politycznych, Bierutówice 1987. Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego 1987, ss. 89-113.
- ◆ Politolodzy o decyzjach politycznych. Art. rec.: A.Bodnar, Decyzje polityczne, Warszawa 1985. „Nowe Książki” nr 10/1987, ss. 18-22.

- ◆ Od Kongresu Zjednoczeniowego do X Zjazdu PZPR. Ewolucja myśli politycznej PZPR - próba syntezy. "Studia Nauk Politycznych" nr 1/1988, ss.7-26.
- ◆ Polityczne dylematy samorządu pracowniczego. „Miesięcznik Literacki” nr 6/1988, ss.121-132.
- ◆ Analiza porównawcza programów uchwalonych na X Zeździe PZPR i XII i XIII Kongresie SD w zakresie instytucji i mechanizmów ustrojowych. „Studia Nauk Politycznych” nr 6/1988, ss.7-25.
- ◆ Wystąpienie w dyskusji red. nt. Pluralizmu...”Nowe Drogi” nr 7/1988, ss.38-45.
- ◆ Kontynuacja i zmiana. „Miesięcznik Literacki” nr 1/1989, ss.100-111.
- ◆ Dylematy przeobrażeń systemu politycznego w Polsce. (W:) „Rola i funkcjonowanie instytucji samorządowych w systemie politycznym”, red. W. Nieciński. Warszawa 1989, zeszyt 3, ss.110-157.
- ◆ Stan i perspektywy systemu politycznego w Polsce (Próba analizy teoriopolitycznej). „Państwo i Prawo” nr 12/1989, ss.14-25.
- ◆ Warunki transformacji systemowej. (W:) „Główne problemy dzisiejszej i przyszłej Rzeczypospolitej Polskiej”, Rola i funkcjonowanie instytucji samorządowych w systemie politycznym, zeszyt 6, red. W. Nieciński. Warszawa 1990, ss.154-171.
- ◆ Przekształcenia systemu politycznego w Polsce czasu przełomu. (W:) „Ewolucja polskiego systemu politycznego”, red. A. Marszałek. Toruń 1991, ss.17-27.
- ◆ Kryzys i upadek partii komunistycznej w Polsce. (W:) „Rola i funkcjonowanie instytucji samorządowych w systemie politycznym”, zeszyt 7, Różne studia i materiały uzupełniające, red. W. Nieciński. Warszawa 1991, ss.170-206.
- ◆ Konstytucyjne podstawy systemu politycznego w Polsce. (W:) „Nowa Konstytucja RP - wartości, jednostka, instytucje”, red. K. B. Janowski. Toruń 1991, ss.74-90.
- ◆ A New Polish Constitution. The Annual Conference of the Polish Political Science Association, Gdańsk, November 1990. "Polish Political Science Yearbook 1991".
- ◆ Transformacja polityczna a prace nad nową Konstytucją RP. (W:) Problemy socjologii konstytucji (red. D. Waniek), Warszawa 1991, ss. 119-146.
- ◆ From Monopoly to Death-throes: the PZPR in the Process of political Transformation. (In:) "Democratization in Poland", by G.Sanford. The Macmillan Press Ltd, London-New York 1992, p.162-176.
- ◆ Polityczne uwarunkowania transformacji w Polsce. (W:) Człowiek i jego środowisko w sytuacji przemian ustrojowych (red. i opracowanie K.B.Janowski). Kielce 1993, ss. 85-96.
- ◆ Polityczne uwarunkowania reformy administracji publicznej RP. (W:) Reforma administracji publicznej RP. Red. Z. Kiełmiński, Warszawa 1994, ss. 60-69.
- ◆ Prace nad Konstytucją RP. Szanse i zagrożenia. (W:) Ku Konstytucji stabilizującej Polskę. Red. A. Łopatka, Warszawa, 1994, ss.108-123.
- ◆ Od realnego socjalizmu...U źródeł przełomu (Próba konceptu metodologiczno-pojęciowego). (W:) Transformacja w krajach Europy Środkowo-Wschodniej a upadek Polski. Red. K. B. Janowski. „Kieleckie Studia Społeczne” nr 2/1995, ss. 31-45.
- ◆ Kultura polityczna społeczeństwa polskiego w dobie transformacji. (W:) Postzimnowojenna Europa. Ku jedności czy nowym podziałom? (Post-cold War Europe. Cooperation or New Division?). Red. T. Łoś-Nowak. Wrocław 1995, ss.134-144.
- ◆ Transformacja systemu politycznego w Polsce z perspektywy refleksji politycznej Andrzeja Frycza Modrzewskiego. (W:) Andrzej Frycz Modrzewski. Myśliciel i Pisarz Polityczny. Red. E.J. Pałyga, Warszawa 1995, ss. 166-192.
- ◆ Przeobrażenia polityczne w Polsce a transformacja na Wschodzie. (W:) Polska wobec transformacji na Wschodzie. Red. M. Figura, A. Koško, G. Kotlarski. Poznań 1996, ss. 39-52.
- ◆ Kultura polityczna Polaków w procesie przeobrażeń. Próba analizy teoriopolitycznej. (W:) W kręgu władzy, państwa i prawa. Księga jubileuszowa w 70-lecie urodzin Profesora Henryka Groszyka. Lublin 1996, ss.75-86.
- ◆ Rec.: Leksykon politologii. Red. A.Antoszewski, R.Herbut, Wrocław 1996, wyd. II. „Przegląd Politologiczny” nr 1-2/1996, ss.156-158.

- ◆ Kultura polityczna w Polsce czasu zmiany (Politische Kultur in Polen der Umgestaltungsperiode). (W:) Kultura polityczna w Polsce. Przeszłość i terażniejszość. Red. M.Kosman. Poznań 1996, ss. 213-226.
- ◆ Demokracja w Polsce. Szanse i zagrożenia. (Próba opisu i analizy teoriopolitycznej) „Przegląd Politologiczny”, nr 3-4/1996, ss. 65-80.
- ◆ Polski droga demokracji...(Próba analizy teoriopolitycznej). „Zeszyty Naukowe” WSZiM w Warszawie nr 2/1997, ss. 76-87.
- ◆ Politologia w Kielcach. (W:) Politologia w szkolnictwie wyższym w Polsce. Studia i materiały. Red. E. Olszewski. Lublin 1997, s. 173-180.
- ◆ Dylematy kieleckiej politologii. „Phaenomena” 1997, t. VI, s. 87-95.
- ◆ Wnioski z badań nad przeobrażeniami w Polsce. Wyzwania dla teorii polityki i politologii. (W:) Politologia w Polsce. Red. T.Łoś-Nowak. Toruń-Wrocław 1998, s. 136-148.
- ◆ Nad zmianą polityczną w Polsce (W kręgu refleksji metodologicznej). (W:) Między historią a politologią. Księga pamiątkowa poświęcona 60-tej rocznicy Kazimierza Robakowskiego. Red. W.Gill, M.Kosman, T.Wallas, A.Adamczyk. Poznań 1998, s. 83-90.
- ◆ Polska na drodze przeobrażeń. (W:) Jednostka i społeczeństwo wobec zagrożeń cywilizacyjnych oraz możliwości rozwoju genetyki i inżynierii genetycznej (cz. II). Red. A. Wierciński. Warszawa-Kielce 1998, ss. 113-124.
- ◆ Rok 1989 w Polsce. Nowe formy ekspresji i „gry” politycznej (Próba refleksji nad zachowaniami politycznymi). (W:) Kultura polityczna w Polsce - mity i fakty. Red. M. Kosman. Poznań 1999, s. 199 - 215.
- ◆ Legislacyjne konsekwencje obrad „okrągłego stołu”. „Przegląd Sejmowy. Studia i Materiały” nr 1(30)1999, s.46-69.
- ◆ O książce: Polska i państwa sąsiedzkie. Wybory parlamentarne i prezydenckie 1993-1995 (Kraje Europy Środkowej i Wschodniej wobec demokratycznych wyzwań. Wybory parlamentarne i prezydenckie w 1993-1995). Red. S. Zyborowicz. Poznań 1997. (W:) „Przegląd Politologiczny” nr 3-4/1998, s.225-230.
- ◆ O książce: Marcelego Kosmana: Z rozważań nad kulturą polityczną w Polsce (Marcelego Kosmana wizja kultury politycznej. „Studia i Monografie” nr 3/1998, Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Poznaniu). (W:) „Przegląd Politologiczny” nr 3-4/1998, s.237-240.
- ◆ Węgry. Rok 1989 (Próba analizy teoriopolitycznej). „Przegląd Politologiczny” nr 1-2/1999, s.7-18.
- ◆ Świadomości historycznej i kultury politycznej dług wobec literatury pięknej. Rec. Pracy pt. Między polityką a literaturą. Red. M. Kosman. Wyd. WSZiB w Poznaniu, 1999. „Przegląd Politologiczny” nr 3-4/1999, s.183-186.
- ◆ Rok 1989 w młodszej ekspresji politycznej. (W:) Młode pokolenie Polski. Red. B. Rogowska. Wrocław 2000, s. 39-55.
- ◆ Z rozważań nad demokracją (Próba analizy teoriopolitycznej). (W:) Przeszłość odległa i bliska. Księga pamiątkowa na 60-lecie Marcelego Kosmana. Komitet Redakcyjny, przew. K. Robakowski. Poznań 2000, s. 253-259.
- ◆ Demokracja w Polsce. Czy nowe wyzwania? (W:) Wyzwania moralne XXI wieku. Międzynarodowa Konferencja naukowa w Prywatnej Wyższej Szkole Businessu i Administracji. Warszawa 10-11 września 1999. Red. M.Michalik, s. 284-297.
- ◆ Integracja versus konflikt...O kulturze politycznej Polaków (Integration versus Konflikt...Über die politischen Kultur in Polen). (W:) Kultura polityczna w Polsce. Wizje przyszłości. T.III. Red. M. Kosman. Poznań 2000, s. 55-67.
- ◆ Między integracją a konfliktem. W kręgu refleksji nad kulturą polityczną Polaków. „Przegląd Politologiczny” nr 3-4/2000, s. 73-88.
- ◆ Płaszczyzny oraz sposoby wyrażania i rozwiązywania konfliktów politycznych w Polsce w 1989 roku. (W:) Konflikty społeczne w Polsce w okresie zmian systemowych. Studia, komunikaty, eseje. Red. M.Malikowski, Z.Seręga. Rzeszów 2000. s. 153-161

- ◆ Polska polityka zagraniczna w 1989...Dziesięć lat później. (W:) Polska w systemie międzynarodowym w dobie integracji europejskiej. Red. M.Marczewska-Rytko. Lublin 2001, s. 27-44.
- ◆ Opozycja polityczna w Polsce. O naturze przemieszczeń kulturowych. (W:) Opozycja w systemach demokratycznych i niedemokratycznych. Red. K.Łabędź, M.Mikołajczyk. Kraków 2001, s. 459-464.
- ◆ O naturze demokracji (u źródeł przypadku polskiego). „Zeszyty Politologiczne” nr 3. Białystok 2001, s. 73-82.
- ◆ Kultura polityczna Polaków. W kręgu refleksji nad przemieszczeniami w stylach uprawiania polityki. (W:) Etyka i polityka. Red. E.M.Marciniak, T.Mołdawa, K.A.Wojtaszczyk. Warszawa 2001, s. 361-371.
- ◆ Kultura polityczna Polaków w perspektywie integracji europejskiej. (W:) Unifikacja i różnicowanie się współczesnej Europy. Red. B.Fijałkowska i A.Żukowski. Warszawa 2002.
- ◆ Kultura polityczna. Podstawowe pojęcia oraz ich znaczenie i użyteczność. „Przegląd Politologiczny” nr 1/2002, s. 95-109.
- ◆ Marcelego Kosmana poznańskie badania kultury politycznej. „Przegląd Politologiczny” nr 1/2002, s. 153-158.
- ◆ Przeobrażenia polskiej polityki zagranicznej w 1989 r. (W:) W służbie Polsce i emigracji. Księga dedykowana prof. Edwardowi Szczepanikowi. Gorzów 2002, s. 185-196.
- ◆ Politologii polskiej przemiany. „Przegląd Politologiczny” nr 3/2003, s. 7-17.
- ◆ Polaków kultura polityczna u progu wejścia do UE. „Przegląd Politologiczny” nr 4/2003, s. 73-84.
- ◆ Nauka o polityce w dobie przemian. (W:) Polska w dobie przemian. Red. A. Kasińska-Metryka. Kielce 2004, s. 22-34.
- ◆ Kultura polityczna Polaków a proces globalizacji. (W:) Naród, kultura i państwo w procesie globalizacji. Red. J. Rokicki i M. Banaś. Wyd. UJ, Kraków 2004, s. 156-170.
- ◆ Politologii polskiej przemiany. (W:) Problemy badawcze politologii w Polsce. Red. M.J. Malinowski, M. Burdelski, R. Ożarowski. Warszawa-Gdańsk 2004.
- ◆ Konserwatyzm na polskiej scenie politycznej. (W:) Konserwatyzm na Podlasiu. Red. J. P. Georgica. Białystok 2005. s. 11-26.
- ◆ Kto rządzi? W kręgu refleksji nad paradygmatem władzy. (W:) Oblicza współczesnej polityki (aspekty teoretyczne). Red. A. Kasińska-Metryka, M. SkaWińska. Kielce 2005, s. 43-63.
- ◆ Istota zmiany politycznej. (W:) Drogi i bezdroża ku demokracji. Przemiany w Europie postkomunistycznej. Toruń 2005, s. 16-27.
- ◆ Władzy politycznej przemieszczenia kulturowe. Analiza przypadku polskiego. (W:) Kultura polityczna w Polsce. T. IV, cz. 2, Swoi i obcy. Red. M. Kosman. Poznań 2005, s. 37-53.
- ◆ Między integracją a konfliktem. W kręgu refleksji nad kulturą polityczną Polaków. (W:) Problemy badawcze i metodologiczne w politologii w Polsce. Red. A. J. Chodubski i M. J. Malinowski. Gdańsk 2006, ss. 147-167.
- ◆ Idea „przełomu” w polskiej polityce. (W:) Idee – Instytucje – Demokracja. Instytucjonalizacja polskiej transformacji ustrojowej. Red. L. Rubisz. Toruń 2006. ss. 279-292.
- ◆ Kościół katolicki w Polsce a władza. Próba analizy teoriopolitycznej. (W:) Transformacje systemowe w Polsce i krajach postkomunistycznych. Studia i rozprawy. T. 5, Wyd. Akademia Humanistyczna im. A. Gieysztora, Pułtusk 2006, ss. 219-250.
- ◆ Politologia w Polsce. Refleksje o historii i współczesności. (W:) Politologia w Polsce. Stan badań i perspektywy. Red. M. Cichosz, K. Zamorska. Wrocław 2006, ss. 55-64.
- ◆ Miejsce kościoła katolickiego w życiu publicznym RP. (W:) Scena polityczna w Polsce i na Podlasiu. Red. J. Paweł Georgica. Wyd. Wyższej

Szkoły Administracji im. Stanisława Staszica w Białymstoku, 2007, ss. 135-160.

◆ Wybory parlamentarne w Polsce w 1989 r. U początków zastosowania instrumentów i narzędzi marketingu politycznego. (W:) Polacy wobec wyborów 2005 roku. Red. A. Kasińska-Metryka. Kielce 2007, s. 97-113.

◆ Miejsce kościoła katolickiego w życiu publicznym RP. „Przegląd Politologiczny” nr 1/2007, ss. 117-134.

◆ Kulturowe aspekty uprawiania polityki. Casus Polski. (W:) Studia z nauk społecznych i humanistycznych. Red. Jerzy Juchnowski i Marian S. Wolański. Wrocław 2008, s.451-460.

◆ Demokracji polskiej meandry. (W:) Demokracja w dobie globalizacji. T. 2. Aspekty teoretyczne. Red. Małgorzata Domagała i Jan Iwanek. Katowice 2008, s. 80-98.

◆ Socjotechniczne aspekty uprawiania polityki w Polsce. (W:) Socjotechnika w polityce – wczoraj i dziś. Red. A. Kasińska-Metryka, K. Kossowska-Pedrycz. Kielce 2009, s. 23-35.

◆ Stereotypy w polityce polskiej (Analiza przypadków). „Przegląd Politologiczny” nr 1/2009, s. 7-23.

◆ Kulturowe aspekty urzędu prezydenta w RP. „Przegląd Politologiczny” nr 3/2009, s. 7-24.

◆ Demokracja w Polsce. Szanse i zagrożenia. Próba analizy teoriopolitycznej. (W:) Demokracja w Polsce i w świecie. Red. S. Zyborowicz. Toruń 2009, s. 267-287.

◆ W kręgu refleksji nad stereotypami w polityce polskiej. (W:) Mity i stereotypy w polityce polskiej. Przeszłość i terażniejszość. Red. A. Kasińska-Metryka i M. Gołoś. Toruń 2010, s. 31-54.

◆ Wokół refleksji o stereotypach w polityce polskiej. (W:) Studia - polityka – dyplomacja. Studia z nauk społecznych i humanistycznych. Księga pamiątkowa dedykowana profesorowi Marianowi S. Wolańskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin. Red. M. Mróz i E. Stadtmüller. Toruń 2010, s. 647-664.

◆ Konfliktowe „zarządzanie” polityką. Casus Polski. (W:) My i oni. Rola, miejsce i znaczenie konfliktów w polityce. Red. A. Kasińska-Metryka i R. Miernik. Cz. 1. Kielce 2010, s. 41-58.

◆ Kultura polityczna Polaków u progu XXI w. (W:) Kultura polityczna Polaków. Przemiany, diagnozy, perspektywy. Redakcja naukowa i opracowanie. K. B. Janowski. Toruń 2010, s. 10-29.

◆ W kręgu przemysłów Czesława Mojsiewicza. (W:) Czesław Mojsiewicz. Mistrz - Wychowawca - Przyjaciel. Red. J. Marszałek-Kawa. Toruń 2010, s. 125-141.

◆ Polska wobec kulturowych dylematów i wyzwań „europejskości”. „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne. Central European Political Studies” nr3//2010, s. 5-25.

◆ Politologii polskiej meandry. Opracowanie na stronie 3W PTNP (<http://www.ptnp.org.pl> , link: Historia PTNP), grudzień 2010, s. 24.

◆ Dwa dwudziestolecia...z PRL-lem w tle. Próba analizy historyczno-teoriopolitycznej. (W:) Dwa dwudziestolecia. Geopolityka. Państwo. Społeczeństwo. Red. P. Hauser i W. Mazurczak. Poznań 2010, s. 230-244.

◆ Kulturowe aspekty przywództwa politycznego. (W:) Studia nad przywództwem politycznym. Red. A. Kasińska-Metryka. Toruń 2011, s. 66-92.

◆ Politologia w Polsce. O potrzebie refleksji. (W:) Władza czy służba. Problem dobra wspólnego w Polityce. Red. A. Kasińska-Metryka, i K. Bochenek-Cichoń. Toruń 2011, s. 9-30.

◆ Politologii polskiej meandry. „Przegląd Politologiczny” nr 1/2011, s.7-22.

◆ O schematach ujmowania bliskiej i dalszej przeszłości. W kręgu metodologicznej refleksji historyczno-teoriopolitycznej. (W:) Państwo i prawo wobec współczesnych wyzwań. Teoria i filozofia państwa i prawa oraz aksjologia demokracji i ochrony praw człowieka. Księga jubileuszowa Jerzego Jaskierni. Red. naukowa R. Czarny i K. Spryszak. Toruń 2012, s.148-165.

◆ O schematach ujmowania bliskiej i dalszej przeszłości. W kręgu metodologicznej refleksji historyczno-teoriopolitycznej. „Przegląd Politologiczny” nr 1/2012, s. 7-20.

◆ W kręgu refleksji nad kulturą polityczną. (W:) Przeszłość odległa i bliska. Studia z zakresu politologii i historii. Red. T. Wallas. Poznań 2012, s. 213-231.

◆ Czy upadek politologii w Polsce. O książce R. Skarżyńskiego: Podstawowy dylemat politologii. Dyscyplina nauki czy potoczna wiedza o społeczeństwie? O tradycji uniwersyteckiej i demarkacji wiedzy. Białystok 2012. „Przegląd Politologiczny” nr 3/2012, s. 171-179.

◆ Książka nie do odłożenia na półkę. O książce Barbary Krauz-Mozer, Piotra Borowca, Pawła Ścigaja: Kim jesteś politologu? Kraków 2011. „Przegląd Politologiczny” nr 3/2012, s. 181-193.

◆ Czy upadek politologii w Polsce. O książce R. Skarżyńskiego: Podstawowy dylemat politologii. Dyscyplina nauki czy potoczna wiedza o społeczeństwie? O tradycji uniwersyteckiej i demarkacji wiedzy. Białystok 2012. „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” nr 4/2012, s. 331-341.

◆ „Europejskość” a Polaków kultura polityczna. (W:) Na obrzeżach polityki. Cz. dziewiąta. Red. M. Kosman. Poznań 2013, s. 83-95.

◆ Media. Między misją a rzecznictwem interesów. „Przegląd Politologiczny” nr 4/2013, s. 7- 23 <http://przeglad.amu.edu.pl/wp-content/uploads/2014/02/pp-4-2013-007-024.pdf> .

◆ Media. Między misją a interesem Analiza przypadków, (W:) Odmiany współczesnej nauki o polityce. Red. P. Borowiec, R. Kłósowicz, P. Ścigaj. Wyd. UJ, Kraków 2014, s. 81-101.

◆ Kultura polityczna Polaków. Refleksje z badań. (W:) Studia nad współczesnymi systemami politycznymi. T. I Red. J. Juchnowski i R. Wiszniowski. Wrocław 2014, s. 190 – 199.

◆ The dilemmas of the Eastern Policy of the Republic of Poland. From dynamic equilibrium to imbalance. „Przegląd Politologiczny. Political Science Review” nr 3/2014, s. 119 – 134.

◆ Polityka Wschodnia RP. Uwarunkowania i efekty. Próba analizy historyczno-politologicznej. „Nowa Polityka Wschodnia” nr 2(9) 2015, s. 15-36.

◆ Kultura polityczna Polaków (analiza historyczno-politologiczna). (W:) Polska i Polacy 1918-2018. Przemiany polityczne, społeczne, ekonomiczne i kulturowe. Red. T. Astramowicz-Leyk, Y. Turchym, W. Tomaszewski, K. Żegota. Olsztyn 2019, s. 35-57.

7. INNE OPRACOWANIA NIE PUBLIKOWANE (Ekspertyzy, referaty na konferencjach, opinie naukowe; wybór).

a) Referaty na konferencjach

◆ Socjaldemokracja wobec problemów bezpieczeństwa i współpracy w Europie. Referat na konferencji zorganizowanej przez Polski Instytut Spraw Międzynarodowych i Instytut Nauk Społecznych Politechniki Wrocławskiej, Wrocław IV 1974, ss.17.

◆ Uwarunkowania procesu edukacji politologicznej. Referat wygłoszony na konferencji zorganizowanej przez TU Dresden, IX 1974, ss.15.

◆ Perspektywy opozycji politycznej w Polsce. Referat wygłoszony na XVIII Regionalnej Konferencji Nauk Politycznych, Bierutowice, IX 1988, ss.15.

◆ Przekształcenia systemu politycznego w Polsce czasu przełomu. Referat na konferencji nt. Ewolucja polskiego systemu politycznego. UMK Toruń, XII 1989, ss.18.

◆ Dilemmas der politischen Transformation in Polen. Referat na konferencji nt. Revolution und Rekonstruktion - Die Neugestaltung freiheitlicher Demokratie in Ost-Mitteleuropa, Freie Universität Berlin, V 1990, ss.15.

◆ Konstytucyjne podstawy systemu politycznego w Polsce. Referat na sesji Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych nt. „Nowa Konstytucja RP - wartości, jednostka, instytucje”, Gdańsk, XI 1990, ss.15.

◆ Stan systemu politycznego w Polsce a prace nad nową Konstytucją. Wprowadzenie do dyskusji na seminarium w ISP PAN, IV 1991, ss.19.

- ◆ „Zieloni” w Europie - ze szczególnym uwzględnieniem RFN - a sytuacja na polskiej scenie politycznej. Referat na konferencji ekspertów ekologicznych zorganizowanej przez Fundację im. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego. Warszawa, IV 1991, ss.17.
- ◆ Transformacja polityczna a paradygmat nowoczesności. Referat na konferencji nt. „Nowoczesność Polaków” zorganizowanej przez Instytut Kultury, Warszawa, XI 1991, ss.24.
- ◆ Przeobrażenia społeczno-polityczne w Polsce a paradygmat uniwersalizmu. Referat na I Światowym Kongresie Uniwersalizmu. Warszawa, 15-20 sierpnia 1993 r., ss.19.
- ◆ Polityczne uwarunkowania reformy administracji publicznej RP. Konferencja nt. Reforma administracji publicznej zorganizowana przez Prywatną Wyższą Szkołę Businessu i Administracji, Warszawa, 11 maja 1994 r., ss. 22.
- ◆ Od realnego socjalizmu...U źródeł przełomu (Próba konceptu metodologiczno-pojęciowego). Konferencja nt. Transformacja w krajach Europy Środkowo-Wschodniej (Ze szczególnym uwzględnieniem przypadku Polski), zorganizowana przez Wydział Zarządzania i Administracji Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. J. Kochanowskiego w Kielcach, 14-15 września 1994 r., ss.22.
- ◆ Prace nad Konstytucją RP. Szanse i zagrożenia. Konferencja nt. Ku Konstytucji stabilizującej Polskę, zorganizowana przez Prywatną Wyższą Szkołę Businessu i Administracji, Warszawa, 27 października 1994 r., ss.23.
- ◆ Kultura polityczna społeczeństwa polskiego w dobie transformacji. Wystąpienie na Konferencji nt. Post-zimnowojenna Europa: Ku jedności czy nowym podziałom?, zorganizowanej przez Instytut Nauk Politycznych i Zakład Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław, 1-3 grudnia 1994 r., ss.15.
- ◆ Przeobrażenia polityczne w Polsce a transformacja na Wschodzie. Referat na konferencji nt. Polska wobec transformacji na Wschodzie, zorganizowanej przez Instytut Wschodni Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu w dniach 6-7 czerwca 1995 r., ss.22.
- ◆ Kultura polityczna w Polsce czasu zmiany (próba analizy teoriopolitycznej). Referat na konferencji nt. Kultura polityczna w Polsce - przeszłość i teraźniejszość, zorganizowanej przez Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu w dniach 29-30 listopada 1995 r., ss. 22.
- ◆ Polska w okresie przeobrażeń. Referat na konferencji nt. Jednostka i społeczeństwo wobec zagrożeń cywilizacyjnych oraz możliwości rozwoju genetyki i inżynierii genetycznej, zorganizowanej przez Zakład Antropologii Historycznej UW, Warszawa 9-10 grudnia 1995 r., ss. 22.
- ◆ Wystąpienie na konferencji nt. Stosunek kościół-państwo w przyszłej Europie. Europejskie struktury a instytucje religijne zorganizowanej przez Fundację K. Adenauera i Akademię Teologii Katolickiej, Warszawa 31 maja-1 czerwca 1996 r., ss. 10.
- ◆ Politologia w Kielcach. Referat na konferencji ogólnopolskiej nt. Politologia w szkolnictwie wyższym w Polsce zorganizowanej przez UMCS w Lublinie i MEN. Chełm, 19-20 września 1996 r., ss. 11.
- ◆ Wystąpienie na I Ogólnopolskim Forum Inicjatyw Pozarządowych zorganizowanym przez Forum Inicjatyw Pozarządowych. Warszawa 21-22 września 1996 r., ss.6.
- ◆ Wnioski z badań nad przeobrażeniami w Polsce. Wyzwania dla teorii polityki i politologii. Referat na konferencji nt. Politologia w Polsce: Stan badań i perspektywy rozwoju, zorganizowanej przez Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Wrocławskiego, 3-4 kwietnia 1997 r., ss. 20.
- ◆ Wnioski z politologicznej i socjologicznej analizy prac nad konstytucją oraz akcji poprzedzającej referendum konstytucyjne. Wystąpienie na konferencji nt. Referendum konstytucyjne w Polsce i świecie współczesnym, zorganizowanej przez Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 24 kwietnia 1997 r., ss. 8.
- ◆ Style uprawiania polityki w Polsce, a minione i współczesne wzorce cywilizacyjne. Referat na konferencji nt. Cywilizacja współczesna. Trendy pozytywne i negatywne, zorganizowa-

- nej przez Katedrę Antropologii Wydziału Zarządzania i Administracji WSP w Kielcach, 12-13 grudnia 1997 r., ss. 20.
- ◆ Rok 1989 - nowe formy ekspresji i „gry” politycznej. Próba refleksji nad zachowaniami politycznymi. Referat na konferencji nt. Kultura polityczna w Polsce - mity i fakty, zorganizowanej przez INPiD UAM, Poznań 22-23 kwietnia 1998, ss.25.
  - ◆ Integracja a konflikty...Wystąpienie na konferencji nt. Perspektywy integracji europejskiej z udziałem Polski, zorganizowanej przez Instytut Badań Społecznych i Międzynarodowych w Warszawie (Fundacja Kelles-Krausa) i INPiD UAM, Poznań 28-29 września 1998 r., ss. 10.
  - ◆ Rok 1989 w młodzieżowej ekspresji politycznej. Referat na konferencji pt. Młode pokolenie Polski. Aspekty ideologiczne, organizacyjne i programowe współczesnego ruchu młodzieżowego, zorganizowanej przez INP WNS Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 3-4 grudnia 1998 r., ss. 22.
  - ◆ Płaszczyzny oraz sposoby wyrażania oraz rozwiązywania konfliktów politycznych w Polsce w 1989 r. Referat na konferencji nt. Konflikty społeczne w Polsce w okresie zmian systemowych, zorganizowanej przez Instytut Socjologii WSP w Rzeszowie (Czudce 4-6 maja 1999 r.), ss. 22.
  - ◆ Demokracja w Polsce – czy nowe wyzwania? Referat na konferencji nt. Wyzwania moralne XXI wieku, zorganizowanej przez Prywatną Wyższą Szkołę Businessu i Administracji w Warszawie (Warszawa 10-11 września 1999 r.), s. 22.
  - ◆ Przeobrażenia polskiej polityki zagranicznej w 1989 r. Referat na konferencji nt. Polityka zagraniczna Polski w latach 1944-1990 w ocenie emigracji, organizowanej przez Radę Porozumiewawczą Badań nad Polonią (Gorzów-Łagów 12-14 września 1999 r.), s.22.
  - ◆ Integracja versus konflikt. Próba refleksji nad kulturą polityczną Polaków. Referat na konferencji nt. Kultura polityczna w Polsce – wizje przyszłości. , zorganizowanej przez INPiD UAM. Poznań 16-17 maja 2000, ss.30.
  - ◆ Polska polityka zagraniczna w 1989 roku – ku nowym wektorom. Referat na międzynarodowej konferencji nt. Polska między Zachodem a Wschodem w dobie integracji europejskiej, zorganizowanej PTNP Oddział w Lublinie, Wydział Politologii UMC-S w Lublinie i Wydział Nauk Społecznych Puławskiej Szkoły Wyższej w Puławach. Puławy 25-27 maja 2000 r., ss. 22.
  - ◆ Polska polityka zagraniczna w 1989 roku...10 lat później, Referat na międzynarodowej konferencji nt. 10 lat polityki zagranicznej RP (1989-2000), zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Studiów Międzynarodowych w Łodzi, 17 maja 2001, s. 22.
  - ◆ Opozycja polityczna w Polsce. O naturze przemieszczeń kulturowych. (W:) Opozycja w systemach demokratycznych i niedemokratycznych. Referat na międzynarodowej konferencji nt. Opozycja w systemach demokratycznych i niedemokratycznych, zorganizowanej przez Katedrę Politologii INS AP w Krakowie, 31 maja – 2 czerwca 2001, s. 20.
  - ◆ Kultura polityczna Polaków w perspektywie integracji europejskiej. Referat na międzynarodowej konferencji nt. Unifikacja i różnicowanie się współczesnej Europy zorganizowanej przez PTNP O/Olsztyn i Instytut N. Politycznych i Filozoficzno-Społecznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 21-23 czerwca 2001, s.22.
  - ◆ Kultura polityczna Polaków. Refleksje nad przemieszczeniami w stylach uprawiania polityki. Referat na ogólnopolskiej konferencji nt. Etyka zawodu polityka, zorganizowanej przez PTNP i Instytut Nauk Politycznych UW, Warszawa 19-21 listopada 2001, s. 15.
  - ◆ Miejsce kultury politycznej w refleksji naukowej. Referat na konferencji nt. Kultura polityczna: europejskie standardy a polska rzeczywistość zorganizowanej przez Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. A.Mickiewicza w Poznaniu, 12-13 grudnia 2002 r., ss. 22.
  - ◆ Polaków kultura polityczna u progu wejścia do UE (Die politische Kultur der Polen an der Schwelle des UE-Beitritts). Referat na międzynarodowej konferencji nt. Dylematy integracji europejskiej. Europa Środkowo-Wschodnia u progu rozszerzenia Unii Europejskiej zorganizowanej przez INPiD UAM w Poznaniu; Collegium Polonicum Słubice, 13-14 lutego 2003, ss.22.
  - ◆ Nauka o polityce w dobie przemian. Referat na ogólnopolskiej konferencji „Polska w dobie przemian” zorganizowanej przez Instytut Nauk Politycznych Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach; Cedzyna k. Kielc, 19-20 maja 2003.

- ◆ Politologia w Polsce. Referat na Konferencji naukowej „Problemy badawcze politologii w Polsce” zorganizowanej przez Instytut Politologii Uniwersytetu Gdańskiego i PTNP we Władysławowie, 12-13 listopada 2003.
- ◆ Kultura polityczna Polaków. Refleksje u progu XXI wieku. Referat na konferencji „Kultura polityczna: europejskie standardy a polska rzeczywistość” zorganizowanej przez Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu. Poznań 11-12 grudnia 2003, ss. 22.
- ◆ Kultura polityczna Polaków wobec procesów globalizacji. Referat na konferencji „Naród i kultura w procesie globalizacji” zorganizowanej przez Zakład Wielokulturowości Instytutu Studiów Regionalnych UJ w Krakowie, 12-13 grudnia 2003, ss. 22.
- ◆ Kto rządzi? W kręgu refleksji nad paradygmatem władzy Referat na konferencji „Oblicza współczesnej polityki – od teorii do praktyki” zorganizowanej przez Instytut Nauk Politycznych Akademii Świętokrzyskiej, Kielce 17-18 marca 2004, ss.22.
- ◆ Style uprawiania polityki w Polsce. Referat na konferencji „Polska – Unia Europejska – Świat” zorganizowanej przez Katedrę Politologii i Katedrę Stosunków Międzynarodowych UMK oraz Oddział PTNP w Toruniu, Toruń 13-14 maja 2004, ss. 22.
- ◆ Władzy politycznej przemieszczenia kulturowe. Referat na IV Międzynarodowej konferencji naukowej z cyklu „Kultura polityczna w Polsce” zorganizowanej przez Zakład Kultury Politycznej Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu, 13-14 maja 2004, ss. 22.
- ◆ Źródła i przebieg zmiany politycznej (1980-1989). Referat na 17. Powszechnym Zjeździe Historyków Polskich (Kraków 15-18 września 2004) nt. Tradycja a nowoczesność – tożsamość. Temat główny: Czas wielkiego przełomu: społeczeństwo, gospodarka i kultura państw Europy Środkowowschodniej 1989-1990. Panel I (16 września): Rok 1989 w Europie Środkowowschodniej: mechanizm i natura przełomu; str. 23.
- ◆ Demokracji polskiej meandry. Referat na konferencji nt. Demokracja w dobie globalizacji zorganizowanej przez Instytut Nauk Pol. i Dziennikarstwa UŚ, Ustroń 22-24 września 2004, str. 22.
- ◆ Konserwatyzm na polskiej scenie politycznej. Referat na konferencji nt. Współczesny konserwatyzm w Polsce zorganizowanej przez WSiFiZ w Białymstoku. 29 października 2004, ss. 25.
- ◆ Idea „przełomu” w polskiej polityce. Referat na konferencji nt. Instytucjonalizacja jako proces polityczny w demokracji. Idee i instytucje polskiej transformacji ustrojowej zorganizowanej przez Instytut Politologii Uniwersytetu Opolskiego. Kamień Śląski 6 –7 grudnia 2004, ss. 22.
- ◆ Wzorce uprawiania polityki a stan kultury politycznej Polaków. Referat na konferencji nt. Kultura polityczna: europejskie standardy a polska rzeczywistość zorganizowanej przez INPiDz. UAM w Poznaniu, 15 grudnia 2004, ss. 22.
- ◆ Zmiana polityczna w 1989 roku – Źródła, przebieg, skutki. Referat na konferencji nt. Polska wobec współczesnych wyzwań globalnych i regionalnych zorganizowanej przez IP UG. Gdańsk, 19-20 maja 2005, ss.22.
- ◆ Politologia w Polsce. Refleksje o historii i współczesności. Referat na konferencji międzynarodowej nt. Politologia w Polsce. Stan badań i perspektywy, Instytut Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Komitet Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk oraz Towarzystwo Edukacji Obywatelskiej. Trzebieszów 27-29 września 2005 r., s. 22.
- ◆ Wybory parlamentarne w Polsce w 1989 r. U początków zastosowania instrumentów i narzędzi marketingu politycznego. Referat na konferencji nt. Polacy wobec wyborów 2005 roku zorganizowanej przez Instytut Nauk Politycznych AŚ w Kielcach, 15-16 marca 2006, s. 22.
- ◆ Rola kościoła katolickiego w kształtowaniu kultury politycznej w Polsce. Referat na konferencji nt. „Polska scena polityczna” zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Finansów i Zarządzania w Białymstoku, 26 maja 2006, s. 22.

- ◆ Kościół katolicki w Polsce a władza. Próba analizy teoriopolitycznej. Referat na konferencji nt. Transformacja systemowa w Polsce i krajach postkomunistycznych w teorii polityki zorganizowanej przez Wydział Nauk Politycznych Akademii Humanistycznej w Pułtusku, 23.października 2006, s. 22.
  - ◆ Socjotechniczne aspekty uprawiania polityki w Polsce. Referat na konferencji nt. Socjotechnika w polityce – wczoraj i dziś zorganizowanej przez Instytut Nauk Politycznych AŚ w Kielcach 14-15 marca 2007, s. 22.
  - ◆ Kultura polityczna Polaków. Próba analizy teoriopolitycznej. Referat na konferencji nt. Oblicze polityczne regionów zorganizowanej przez Katedrę Politologii WSFiZ w Białymstoku 19-20 maja 2007, s. 22.
  - ◆ Demokracja w Polsce. Szanse i zagrożenia. Próba analizy teoriopolitycznej. Referat na konferencji nt. Demokracja w Polsce, Europie i na świecie w XXI wieku. Zagrożenia, uwarunkowania oraz perspektywy rozwoju, zorganizowanej przez Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu oraz oddział PTNP. Poznań 19-21 września 2007, s. 22.
  - ◆ Konfliktowe „zarządzanie” polityką. Casus polski. Referat na konferencji nt. „My i Oni. Rola, miejsce i znaczenie konfliktów w polityce”, zorganizowanej przez Instytut Nauk Politycznych Akademii Świętokrzyskiej. Kielce 12-13 marca 2008., s. 22.
  - ◆ Kulturowe aspekty przywództwa politycznego. Referat na konferencji nt. „Przywództwo polityczne – oczekiwania i wyzwania”, zorganizowanej Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego im. Jana Kochanowskiego. Kielce 10-11 marca 2009, s. 22.
  - ◆ Osobliwości zmiany politycznej w Polsce. Analiza przypadku. Referat na konferencji pt. „Mity i stereotypy w polityce. Przeszłość i terażniejszość”, zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie, 28 kwietnia 2009, s. 22.
  - ◆ Kultura polityczna Polaków u progu XXI w. Referat na I Ogólnopolskim Kongresie Politologii. Panel: Kultura polityczna Polaków. Przemiany, diagnozy, perspektywy (autor pełnił ponadto funkcję moderatora panelu podzielonego na dwie części). Warszawa 22-24 września 2009, ss. 22.
  - ◆ Dwa dwudziestolecia... Z PRL-em w tle. Próba analizy historyczno – teoriopolitycznej. Referat na konferencji pt. Dwa Dwudziestolecia Społeczeństwo, państwo, geopolityka, zorganizowanej przez Zakład Najnowszej Historii Politycznej Wydziału Nauk politycznych i Dziennikarstwa UAM, Poznań 26-27 listopada 2009, s. 22.
  - ◆ Kulturowe aspekty uprawiania polityki w Polsce. Między soft a hard. Referat na międzynarodowej konferencji pt. Europa XXI wieku. Integracja w dobie kryzysu, zorganizowanej przez WNP i Dz. UAM. Słubice (Collegium Polonicum) 3-4 lutego 2011, s. 20.
  - ◆ Teatr polityki – nowe dekoracje, nienowe przesłania. Referat na konferencji pt. Dwie dekady marketingu politycznego w Polsce. Czas podsumowań, refleksji, prognoz, zorganizowanej prze INP UJK Kielce 27-28 marca 2012, s.22.
  - ◆ „Europejskość” a Polaków kultura polityczna. Referat na II Ogólnopolskim Kongresie Politologów. Poznań 19-21 2012, s. 22.
- b) Ekspertyzy:**
- ◆ Kierunki i metody tworzenia frontów narodowych. Ekspertyza; współudział w przygotowaniu, VI 1982, ss.33.
  - ◆ Ekspertyza nt. wybranych aspektów stosunków międzynarodowych, IV 1984, ss.17.
  - ◆ Cywilizacyjne perspektywy Polski. Odpowiedź na ankietę CBOS, VI 1984, ss.10.
  - ◆ Polityczne uwarunkowania aktywności społecznej, samorządności i decentralizacji - próba syntezy teoriopolitycznej. Opracowanie w ramach CPBP: Polityka społeczna w PRL; na zlecenie Uniwersytetu Warszawskiego, VI 1987, ss.44.

◆ Analiza porównawcza programu uchwalonego na X Zjeździe PZPR oraz programu uchwalonego na XII i potwierdzonego na XIII Kongresie SD w zakresie instytucji i mechanizmów ustrojowych; zlecenie CK SD, VII 1987, ss.24.

◆ Stan i perspektywy samorządu załogi przedsiębiorstwa państwowego. Ekspertyza (zlecenie Centrum Studiów Samorządowych), IX 1987, ss.50.

◆ Opozycja polityczna w Polsce. Próba antycypacji teoriopolitycznej. Ekspertyza, III 1988, ss.17.

◆ Stan nastrojów społecznych. Próba diagnozy i antycypacji. Ekspertyza, VI 1988, ss.18.

◆ Trwałość dorobku PPS. Opracowanie politologiczno-historyczne, VIII 1988, ss.19.

◆ Frakcja parlamentarna - usytuowanie i zależności. Ekspertyza, V 1989, ss.10.

◆ Status polityczny i zasady funkcjonowania Klubu(Koła) Poselskiego "Partii"(Stronnictwa, Ruchu Społecznego, Związku w Sejmie (Senacie). Ekspertyza (Kancelaria Sejmu i Senatu), III 1990, ss.4.

◆ "Świat postkomunistyczny". Diagnoza i prognoza (Tezy kierunkowe ekspertyzy. Przewidywane obszary refleksji i analizy), IX 1991, ss.3.

b) Recenzje i opinie wydawnicze

◆ Opinia wydawnicza nt. opracowania pod red. A.Błaszczyka pt. Polska polityczna myśl konserwatywna, wyd. SGGW-AR, Warszawa 1988, ss.12.

◆ Recenzja dysertacji doktorskiej M.Niecia pt. Udział społeczeństwa Dolnego Śląska na przykładzie działalności rad narodowych, 1945-1950. Studium historyczno-politologiczne. Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego, XII 1989, ss.9.

◆ Recenzja opracowania pod red. M.Szczepaniaka pt. Studia z nauk politycznych. Wyd. AE Poznań, I 1990, ss.12.

◆ Recenzja wydawnicza pracy pt. Reasekuracja polskiego interesu narodowego i racji stanu w myśli politycznej II Rzeczypospolitej, red. A.Wojtas, UMK Toruń, I 1991, ss.10.

◆ Opiniowanie 8 "Wniosków o sfinansowanie badań" (grantów) na zlecenie Komitetu Badań Naukowych, III 1991.

◆ Recenzja wydawnicza pracy pt. Konstytucje państw arabskich (Wybór, przekład oraz wprowadzenie Nahiba Hussein Saleh). Warszawa 1992, ss.7.

◆ Recenzja wydawnicza nt. Kierunki ewolucji systemu politycznego RP. Red. M.Żmigrodzki. Wydawnictwo UMCS w Lublinie. 4 listopada 1995 r., ss. 10.

◆ Opinia wydawnicza nt. Władza i społeczeństwo. Antologia tekstów z zakresu socjologii polityki, t. II. Wybór i opracowanie Jerzy Szczupaczyński. Wydawnictwo Scholar, 21 lutego 1997, ss. 6.

◆ Opinia wydawnicza nt. opracowania pt. Marketing i produkty markowe w turystyce wiejskiej. Red. Andrzej P. Wiatrak. Wydawnictwo SGGW w Warszawie (ss. 150), ss. 10.

◆ Opinia nt. pracy naukowo-badawczej realizowanej w ramach badań statutowych pod kierunkiem Henryka J. Przybylskiego pt. Bariery i stymulatory integracji europejskiej. Katedra Nauk Humanistycznych AE w Katowicach, październik 1998 r. (ss. 150), ss. 6.

◆ Ocena rozprawy doktorskiej mgr Żanety Polowczyk: Media polskie w Internecie do 1998 roku – stan i perspektywy. Wydział Nauk Społecznych UAM w Poznaniu, 3 kwietnia 2000 r., ss.7.

◆ Opinia w związku z wnioskiem dra hab. Zbigniewa Wiktora na stanowisko profesora w UWr. , ss. 8; 4 czerwca 2002 r.

◆ Opinia wydawnicza nt. pracy Adama Górskiego: Komunikowanie społeczne w nauce, polityce i zarządzaniu. WSZiB w Poznaniu (s.400), ss.10, 22 lipca 2002 r.

◆ Opinia nt. dysertacji dr. Agnieszki Konopelko: Uwarunkowania i kierunki rozwoju turystyki w woj. podlaskim (promotor S.Naruszewicz, Politechnika w Białymstoku); obrona – Instytut Politologii WNS UG, Gdańsk 12 maja 2003.

◆ Opinia wydawnicza nt. pracy Żanety Polowczyk: Internet w społeczeństwie polskim. Warunki ... Wydawnictwo „Forum naukowe”, Poznań 2003, ss. 6.

◆ Opinia nt. dysertacji doktorskiej (promotor prof. Marcei Kosman) mgra Dariusza Skalskiego pt. Cyberprzestrzeń a polska scena polityczna. INPiDz. UAM, 22 października 2004, ss. 7.

◆ Opinia wydawnicza nt. pracy Karoliny Piórko: „Władza” korporacji transnarodowych w stosunkach międzynarodowych. Wyd. A. Marszałek, Toruń (s. 200), 31 października 2006, s. 5.

◆ Opinia wydawnicza nt. pracy Łukasza Wawrowskiego: Polityka równych szans. Instytucjonalne mechanizmy zwiększania partycypacji kobiet w strukturach politycznych na przykładzie państw Unii Europejskiej. Wyd. A. Marszałek, Toruń (s. 600), 24 listopada 2006, s. 5.

◆ Opinia wydawnicza nt. pracy Agnieszki Kasińskiej-Metryka: Od propagandy do public relations. Zarys komunikacji politycznej w Polsce w latach 1980-2005 (s.200), 20 grudnia 2006.

◆ Opinia wydawnicza nt. pracy Władysława J. Stankiewicza: Demokracja w teorii i praktyce. Wydaw. Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu, listopad 2007, s. 7.

◆ Opinia nt. dorobku A. Citkowskiej-Kimli. Praca habilitacyjna pt. Romantyzm polityczny w Niemczech. Kraków 2010. Na potrzeby przewodu habilitacyjnego w Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ, 24.05.11, s.12..

◆ Teatr polityki – nowe dekoracje, nienowe przesłania. Referat na konferencji pt. Dwie dekady marketingu politycznego w Polsce. Czas podsumowań, refleksji, prognoz, zorganizowanej przez INP UJK Kielce 27-28 marca 2012, s.22.

◆ „Europejskość” a Polaków kultura polityczna. Referat na II Ogólnopolskim Kongresie Politologów. Poznań 19-21 września 2012, s. 22.

8. OPIKA NAUKOWA:

◆ Wypromowanie doktora n. humanistycznych w zakresie nauki o polityce: Agnieszka Kasińska-Metryka (Wydz. Zarządzania i Administracji WSP w Kielcach): Prezydenci RP w latach 1989-1999. Próba analizy teoriopolitycznej, Wydział Politologii UMCS w Lublinie, 3 marca 2000 r.; wydana w Kielcach 2000 r.). Publikacja: Prezydenci Rzeczypospolitej Polskiej 1989-1999. Kielce 2000.

◆ Wypromowanie doktora n. humanistycznych w zakresie kulturoznawstwa: Maciej Białas (Zakład Pedagogiki Instrumentalnej Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie): Media w upowszechnianiu muzyki poważnej. Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie, 12 stycznia 2010 r. Publikacja ; Orfeusz technokrata. Media w upowszechnianiu muzyki poważnej. Toruń 2010.

9. PRACE POPULARNO-NAUKOWE:

◆ Ponad 80 artykułów popularno-naukowych i publicystycznych w dziennikach i czasopismach (tygodnikach).

10. MIEJSCE W PAMIĘCI WSPÓŁCZESNYCH:

◆ POLSKA WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE. Między zaściankiem a przestrzenią wolności. KSIĘGA JUBILEUSZOWA z okazji 65. Rocznicy urodzin Karola Boromeusza Janowskiego. Red. Agnieszka Kasińska-Metryka i Roman Bäcker. Toruń 2007.

◆ KTO JEST KIM W POLSCE NOWEGO MILLENIUM (2000-2002). ENCYKLOPEDIA ACTUS PORUS. P-ETF Poznań 2004.

◆ WSPÓŁCZEŚNI UCZENI POLSCY. Słownik Biograficzny. T. V. OPI Warszawa 2006.

◆ ŻŁOTA KSIĘGA NAUKI POLSKIEJ. NAUKOWCY ZJEDNOCZONEJ EUROPY 2006. Polski Instytut Biograficzny 2005. Wyd. HELION GLIWICE 2006.

◆ ŻŁOTA KSIĘGA NAUK HUMANISTYCZNYCH 2013. .Polski Instytut Biograficzny, Polskie Towarzystwo Biograficzne. Wyd. HELION GLIWICE 2013.

Warszawa, 2020 r.